

JAN HOLTMAN

HOOFDSTEM

JAN HOLTMAN
HOOFDSTEM

Amsterdam	6
Oranje staat me niet	8
Het nieuwe normaal	10
HIJ HEEFT GELEEFD	12
Koningsdag	14
De band	16
Rotte sla	18
Mannen	20
Vrouwen	22
Patrick Swayze	24
Bakfiets	26
NET ALS IN DE RECLAME	28
Overleven	30
Herfst	32
De Primera	34
Edward Lodewijk van Halen	36
De Dirk	38
De nineties	40
WEES GEWAARSCHUWD	42
Krokus	44
De as van papa	46
Kater	48
Wiedewiedewiet	50
De dichter	52
Aardige jongens	54
Op fietsen	56
Boswachter	58
De seventies	60
In Holland staat een huis	62

AMSTERDAM

Wat weet ik nog van mijn jeugd in Amsterdam.
Dat Surinaamse papa's ook thuis tegen hun vrouw
en kinderen lopen te schreeuwen als ze teveel
gezopen hebben.
Dat Surinaamse papa's ook zweetpoten hebben
als ze daarna op de bank in slaap vallen.
Dat ik niet mee mag zingen met
Say it out loud I'm black and I'm proud.
Dat mensen tante Kobi of ome Sjors heetten.
Dat Indo's verdriet hadden waar hier geen plaats voor was.
Joden nog steeds bang waren.
De oorlog nog steeds overal was.
Mijn moeder een hekel aan Duitsers had.
De moeder van mijn vader Duits was.
De sigarenwinkel het buurtcentrum was compleet met
de laatste roddels en een gokkast.
Er in de Pijp twee gezinnen met kinderen woonden waar
nu één vrijgezel met diepe zakken woont.

Dat kaaskoppen tijdens een hittegolf niet de hele dag
in de zon moeten zitten omdat hun vriendje
met een afro zo groot als een skippybal dat wel kan.
Een hele generatie nog steeds een trauma heeft
van dat kreng dat zwemles gaf in het Zuiderbad.
Dat Hindoestaanse huisgemaakte sambal iets is
voor gevorderden.
Dat ik spijt had toen de hond werd doodgereden
en ik diep van binnen wist dat het mijn schuld was.
Dat als het warm was de grachten naar pis stonken.
Dat er heel veel Duitsers in slaapzakken op de Dam woonden.
Dat mijn beste vriendje st st st stotterde.
Dat ik altijd een bal bij me had.

Dat Paradiso kleurtjes had van buiten.
Mijn moeder vond dat daar niets goeds te zoeken viel.
Ik later niet wist hoe snel ik daar iets moest gaan zoeken.
Dat Rap de allerslechtste voetbalclub van Amsterdam was
en ik de hele dag verdrietig als het werd afgelast.
Dat de melkboer nog aan huis kwam en mijn vader
de boel niet vertrouwde.
Dat de waard zijn gasten vertrouwt zoals hij zelf is.
Maar bovenal.
Weet ik nog.
Van Amsterdam.

ORANJE STAAT ME NIET

Ik ben geen echte Hollander.
Of misschien een hele slechte.
Als ik Tjeppe en Tjalle in januari op de Friese wateren
het ijs zie testen hoop ik dat ze er doorheen zakken
en er onder schieten.
Kan ik daarna op YouTube eindeloos de vruchteloze
reddingspogingen bekijken met een biertje erbij.
Sinterklaas en die klote stoomboot heb ik ook niets mee.
Mede omdat ik in december altijd depressief ben.
Ik hou ook niet van het levenslied.
Bloemetjeshemden en slechtzittende kunstgebitten.
Jofele Amsterdammers die al sinds 1975 in Purmerend
wonen.
En Hollandse vrouwen. Tsja.
Geef mij maar zo'n Engelse snol die op vrijdagavond
twintig halve liters achterover slaat.
Of zo'n Française die haar oksels niet scheert
en Gitanes maïs rookt.
Of zo'n latina die de hele tijd loopt te schreeuwen
en drie keer per dag wat anders aantrekt.
Anders een leuke Vlaamse die u tegen me zegt.
Nou?
Oranje staat me niet.
Jenever is niet te zuipen.
Ik hou niet van bloemen.
Ben nog nooit in een
meubelboulevard geweest.
Kan klappen op de 2 en de 4
en ben slecht met geld.
Dus even voor alle duidelijkheid.
Ik ga niet normaal doen.
Want ik ben nog lang niet gek genoeg.
Begrepen.

HIJ HEEFT GELEefd

Ik wil drinken.

En dan bedoel ik jaren zeventig stijl.

Waar je tijdens het drinken al de vezels van
het hoogpolig tapijt waarop je kwijlend wakker wordt
in je mond proeft.

Eenmaal wakker een zwarte koffie en een zware van Nelle
om de boel weer op te starten.

We leven immers in een kolenmijn

en er is nog geen kanarie te bekennen nietwaar.

Dan op naar weer een dag.

Eenmaal uit mijn werk mijn zevenjarige zoon op pad
sturen voor een paar halve liters en een pakkie shag.

Dan met vrouw en voornoemde zoon tot
een uurtje of negen naar de kroeg.

Thuis nog ff aftoppen en 's ochtends na het legen van
de asbak in mijn DAF 33 weer naar mijn werk.

Dan uit werk met mijn collega's een biljartje leggen

paar pilsjes en een broodje bal verder in mijn auto
stappen en naar mijn stamkroeg rijden.

Barman Cees die het eerste kopstootje al klaar heeft staan
bij binnenkomst.

Na wat onschuldig flirten met een onbekende dame
met hond en het derde telefoontje van thuis mijn
autosleutels zoeken en op huis aan na eerst Karel
nog even een lift te geven.

Thuis in mijn stoel waar alleen ik in zit met mijn vingers
knippen en heel hard pak mij ff een pilsje ik heb me
vandaag de pleuris gewerkt brullen.

Ach gouwe tijd meneer de jaren zeventig.

Toen mannen nog mannen waren.

Hoe het verder in de jaren tachtig ging weet ik niet want
ik zag op kerstmis 1979 ineens heel hard een boom op me

afkomen nadat ik een brandende peuk tussen mijn benen
had laten vallen.

Maar ja hij heeft geleefd staat op mijn steen.

Daar moet je dan ook wel wat voor doen.

Mijn hoofd is een ghetto.

Een eindeloze rij Sovjetflats.

Een leeg treinstation met windkracht vijf.

Een groezelige kerker in

een oud kasteel.

Een eenzame schoen op
een verlaten festivalwei.

Rotte sla achter in de
groentenla.

Een ouwe hond die alleen
nog maar scheten laat.

Een dooie muis onder

de vloer.

Een fiets zonder zadel.

Een junk zonder spul.

Een kelder onder water.

Een zolder waar het spookt.

Een kamer na het feest.

Een paardenvijg met vliegen.

Een bank met vlooiën.

Een vrijdagavond

met niets op TV.

Het Nederlands elftal

dat speelt op balbezit.

Het moment van besef.

De zomer is door je vingers
geglijpt.

Over leven
Overleven

Leven

Ik word er

Steeds beter in

Laatst was ik zelfs

Zo goed

Dat het

Niemand opviel

KATER

Katers met een delay.
Dag één niet helemaal fris.
Dag twee het gevoel dat een essentieel deeltje zijn niet meer is
en ook nooit meer terug zal komen.
De speedy kater. Veel doen en niets gedaan krijgen.
De winderige kater. Meestal gepaard met warm-koud verschijnselen.

De Labielo de Grote kater.
Waar een reclame emotionele reacties variërend van diep gevoeld medeleven tot huilbui kan veroorzaken.
De kater die begint tijdens het drinken.
Veelvuldig aangetroffen bij het drinken van slechte rode wijn en Belgische bieren.
De kater waar één hersenhelft gewoon op je kussen blijft liggen en doorslaapt.

De kater die in zijn algeheel elke poging tot functioneren verwerpt.
De geile kater. Ook veelal gepaard met overmatig zweten en instortingsgevaar.
De kater waar je jezelf doorheen drinkt.
De kater gepaard met een vaag knagend schuldgevoel over dat laatste stukje dat je kwijt bent.
De kater gepaard met een enorm schuldgevoel.

De kater die buitenproportioneel is in verhouding tot het geconsumeerde.
De kater met een vachtje die op de vensterbank zit.
De kater waar het voelt of je de avond daarvoor een derde oog hebt geboord met niets dan een roestige handboor als gereedschap.
De creatieve kater. Ook vaak gepaard met plots opkomende somberheid.
De kater waar een xxxtra lange frikandel wel raad mee weet.
De kater waar je wakker wordt met 67 berichtjes op je telefoon.
De kater die komt als alles op is en je nog wakker bent.

De kater die gepaard gaat aan goede voornemens.
De kater na de toast op je goede voornemens.
De kater die smaakt naar rotte veldmuizen.

En dan natuurlijk de doodordinaire strijdbijl midden in het hoofd geplant door de warrior die je de avond daarvoor nog dacht te zijn.